

Шпарик Оксана Михайлівна
кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник відділу порівняльної педагогіки
Інституту педагогіки НАПН України

ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ НАВЧАННЯ У США: УРОКИ ДЛЯ УКРАЇНИ

Окреслено стратегії, які американські педагоги застосовують для ефективного впровадження диференціації в освітню практику, серед основних – станції, навчальні центри та центри за інтересами, програми, комплексна інструкція, орбітальні дослідження, відправні пункти (підходи для кращого засвоєння учнями навчального матеріалу: вербально-лінгвістичний, логіко-математичний, фундаментальний, естетичний, прикладний), модель Колба (чотири стилі пізнання: конкретний досвід, рефлексивне спостереження, абстрактна концептуалізація та активне експериментування). Крім того, технологія диференціації змісту освіти реалізується в матеріалах шкільного підручника. Сучасний американський підручник, адаптований до диференційованого процесу навчання повинен відповідати таким вимогам: забезпечення кожного учня навантаженням, відповідно до його індивідуальних можливостей (різнорівневі завдання, доповнення текстів підручника додатковими матеріалами); врахування психологічних особливостей сприйняття навчального матеріалу (спеціальні нагадування, попередження про типові помилки, додаткова допомога, вказівки, інструкції до виконання завдання тощо); підсилення інтенсивності сприйняття навчального матеріалу (візуалізація інформації, створення аудіо записів, розробка системи кодової інформації тощо).

Виявлено проблеми, що характеризують нинішній стан диференційованого навчання в українській загальноосвітній школі: фрагментарний і ситуаційний характер, обмеження, не забезпечення формування індивідуального стилю навчання учня шляхом вибору власної

траєкторії навчання; організація навчання визначається переважно інтуїцією викладача, а не науково обґрунтованою концепцією диференціації.

Визначено перспективні напрями впровадження американського досвіду диференціації навчання в українську освітню систему (удосконалення діагностичного інструментарію, розширення форм та методів диференційованого навчання, які б найбільш повно враховували індивідуальні інтереси та здібності учнів. Вимагає уваги необхідність адаптації підручників, забезпечення профільного навчання відповідними педагогічними кадрами, зміцнення матеріально-технічної бази, створення комфортного освітнього середовища).